

SU/Jaakko Aho, Anne Laitinen

21.12.2023

Perustelut Valtion Eläkerahastoon suoritettavan siirtymämaksun perusteiden muutoksille vuodesta 2024 lähtien ja perusteissa esiintyvälle kertoimelle g_v vuosiksi 2023–2025

Laki siirtymämaksusta muutettaessa valtion virastoja, laitoksia tai liikelaitoksia osakeyhtiöiksi (1341/1992) annettiin 18.12.1992 ja se tuli voimaan 1.1.1993. Siirtymämaksun tarkoitus on tulouttaa valtiolle osa valtion eläkejärjestelmästä TyEL:iin siirtyvien henkilöiden tulevista vakuutusmaksuista, kattamaan siirtyvän henkilöstön valtiolle aiheuttamia eläkekustannuksia.

Siirtymämaksun tarkat laskentasäännöt on määrätty sosiaali- ja terveysministeriön (STM) vahvistamissa perusteissa Eläketurvakeskuksen (ETK) esityksestä.

Tässä esitetyt perustemuutokset on valmisteltu ETK:n kustannustenjakoryhmässä yhdessä eläkelaitosten ja STM:n edustajien kanssa.

1 Valtion Eläkerahastoon suoritettavan siirtymämaksun ja sen ennakon perusteet

Siirtymämaksun määrä on lähtökohtaisesti 80 prosenttia siirtyneistä henkilöistä syntyvästä TyEL:n mukaisesta tasausmaksutulosta. Siirtymämaksun perusteena olevasta tasausmaksutulosta tulee vähentää se osa, joka käytetään varsinaisten rahastojen täydentämiseen. Vuodesta 2013 lähtien vähentäminen on perustunut vanhuuseläkerahastojen 2i_v - ja 3i_v -korotuksiin ETK:n 15.11.2013 tehdyn peruste-esityksen mukaisesti.

Vanhuuseläkerahastojen 2i_v -korotukset määräytyvät työmarkkinajärjestöjen kesken sopimista ylimääräisistä rahastoinneista. Viimeisin 2i_v -korotus on tehty vuonna 2018. Uusia ylimääräisiä rahastotäydennyksiä ei ole tiedossa.

Vanhuuseläkerahastojen 3i_v -korotukset määräytyvät 53–62-vuotiaiden vakuutusmaksun korotuksesta. Tämä korotus poistuu vuonna 2026 eläkekarttumaprosenttien yhtenäistämisen myötä.

ETK on vuodesta 2013 lähtien esittänyt vuosittain STM:lle vahvistettavaksi siirtymämaksun g_v -kertoimen arvon. Vuodesta 2026 lähtien kertoimen arvo on nolla, ellei rahastointisäännöksiin tule muutoksia. Perustesiin esitetään menettelymuutosta siten, että ETK:n tulee esittää kertoimelle g_v arvoa vain, jos kertoimen arvo poikkeaa nolasta. Näin vältettäisiin turhaa hallinnollista työtä.

2 Siirtymämaksun g_v -kerroin

ETK esittää vuoden 2023 g_v -kertoimen arvoksi 0,0032 liitteenä olevan laskelman mukaisesti.

SU/Jaakko Aho, Anne Laitinen

21.12.2023

Kertoimen arvoksi on vahvistettu vuosille 2020–2022 sama 0,0032. ETK:n 15.12.2023 päivätyn lyhyen aikavälin ennusteen mukaan myös vuosille 2024 ja 2025 kertoimen arvon arvioidaan säilyvän samana. Arvo riippuu 53–62-vuotiaiden vakuutettujen palkkasummaosuudesta. Epävarmuus on kertoimen arvossa suuruudeltaan +/- 0,0001 ja sen vaikutus siirtymämaksussa vain +/- 10 000 euroa.

ETK esittää, että myös vuosien 2024 ja 2025 g_v -kertoimien arvoiksi vahvistettaisiin 0,0032. Näin vältettäisiin turhaa hallinnollista työtä.